

Islannin Länsivuonojen alue on vuoristoinen ja karu. Se on yhteydessä pääsaareen vain kapean kannaksen kautta. Länsivuonojen alueella asuu vain noin 7 700 asukasta ja sen suurin kaupunki on Ísafjörður.

kartta

Länsivuonojen alue on harvaan asuttu ja eristäytynyt muusta Islannista.

Meri oli voimakkaasti läsnä koko ajan. Silmä lepäsi maastossa, selkeällä säällä näkyvyyttä oli kymmeniä kilometrejä. Rannan hietikolla hevoset innostuivat päästelemään ihan kunnolla.

Korkeuserot olivat huimia. Jyrkimmissä mäissä hevosia talutettiin.

Karu ja ankara maa näytti parhaat puolensa

Islannin länsivuonoilla vaeltamassa

Pientä sadetta Islannissa riitti, vaikka keli oli pääosin erinomainen.

len käynyt aiemmin yhdellä vaelluksella Pohjois-Islannissa, mutta tämä retki oli masaturismin vastakohta. Ystäväni Ritva Saranpää kuuli yhdellä aiemmalla vaellusmatkallaan Islannissa paikalliselta oppaalta, että

jos haluat oikean islantilaisen vaelluksen, kannattaa suunnata Länsivuonoille. Kun kuulin Ritvan lähtevän vaeltamaan tänne kahdeksan päivän reissulle, minun oli kerta kaikkiaan pakko päästä mukaan. Todella

kokenut hevosnainen Ritva olikin jälleen parasta mahdollista matkaseuraa.

Svaðilfari-vaellustalli on saanut nimensä Islannin mytologiassa esiintyvän hevosen mukaan. Tapasimme retkeilykeskuksen ma-

japaikassa islantilaisen vaatesuunnittelijan, joka purskahti nauruun kuullessaan nimen. Se kuulemma tarkoittaa vaikeuksia! Takana on mahtava määrä kokemusta, vaelluksia on järjestetty jo kahdenkymmenenviiden vuo-

den ajan. Tila on perheyrittys, jossa hevosten lisäksi on lampaita. Alueelta kotoisin oleva Þórður ja vaimonsa Duna loivat lämpimän tunnelman, jossa oli helppo tuntee olonsa turvallisiksi. Tilalla asuva perheen isoäiti

↑ Porukka hitsautui vahvasti yhteen viikon aikana. Saksalaisjoukkueessa oli mm. lentokapteeni, kymmenen vuotta konttilaivoilla ollut merinainen ja mukaan mahtui myös kirurgi, fysioterapeutti, lennonjohtaja ja insinööri. Aikamoista naisenergiaa!

Sumu nousee yllättävän nopeasti, joten pitkiä etäisyyksiä ei pidä jättää.

Äsa lausui meille hevosista tekemiään runoja ja tunsii hyvin kansalliskirjailijamme sekä Kalevalan.

Meille sattui mahdollisimman hyvät kelit heinäkuussa, lämpötila oli keskimäärin 8 – 10 astetta eikä yhtään myrskyä tullut vastaan. Länsivuonoilla sää on armoton, se voi muuttua todella nopeasti ja huonolla kelillä maastoon ei ole mitään syytä lähteä.

Meitä oli reissussa kahdeksan vaeltajaa, kuusi saksalaisnaista ja me suomalaiset sekä kaksi opasta. Hevosita oli yhteensä 21, joista neljää käytettiin taakkahevosina. Yleensä vaihdoimme ratsuja kerran päivässä. Vaeltaminen on islantilaisille perinteinen tapa viettää aikaa ystävien kesken. Samalla treenataan hevosia ja pidetään omaa kuntoa yllä.

Kaukana kaupungeista

Jos on lukenut Arnaldur Indriðasonin dekkareita, niin osaa kuvitella Länsivuono-

jen erämaan satumaisen tunnelman. Suurin osa taloista on asumattomia, ihmisiä näkee tuskin koskaan. Aivan alussa menimme hetken tietä pitkin, muuten seurasimme ikiaikaisia polkuja, jotka on merkitty kivikasoin maastoon. Toki käytössä oli myös gps-laite. Maasto on karua, mutta hyvin vaihtelevaa. Paikoitellen kasvusto on runsasta, hämmästyttävän paljon väinönputkea ja erilaisia pieniä somia kukkia.

Luonnonolojen kunnioitus on viisauden alku Islannissa. Oppaamme tunsivat paikalliset olosuhteet todella hyvin ja olivat varautuneita kaikkeen. Majapaikkaamme saapui yömyöhään nuori saksalainen mies ja seuraavana päivänä islantilaiset hyvin ystävällisesti neuvoivat häntä valitsemaan paluumatkalle laivakyydin. Tässä kohtaa esille pulpahti jälleen kerran islantilainen musta huumori: ”tai yhtä hyvin voimme ampuu hänet jo tässä...”

Vuonon yli matkaan

Lensimme Reykjavikiin ja matkustimme sieltä bussilla Hólmavikiin, josta järjestäjät hakivat meidät. Ensimmäisen päivän aamuna lähdimme ylittämään vuonoa laskuveden aikaan. Silloin mukana ei vielä ollut irrallaan kulkevia hevosia, ne tuotiin trailerilla perässä. Näin halutaan välttää se, että irtuhevoset eivät palaa saman tien takaisin kotiin. Hevoset viettivät yön rantalaitumella ja me palasimme lähtöpaikkaan toiseksi yöksi ja pakkasimme tavaramme rauhassa satulaukkuihin seuraavia päiviä varten. Makuupussit kulkivat taakkahevosten selässä mutta omat tavarat piti saada mahtumaan kahteen satulalaukkuun.

Vaelluksella täytyy olla lämmintä, tuulensekä vedenpitävää vaatetta. Sukkia ei voi olla liikaa, jalat kastuvat vähän väliä. Kunnan tukevat vaelluskengät ovat saappaita parempi vaihtoehto, koska matkan varrella kävellään ylä- ja alamäissä, irtokivet jaloissa pyörien. Monet pukevat muovipussin kenkään suojaamaan sukia kastumiselta. Vaeltajien suositamat puolichapsit ovat myös hyvä tapa estää lahkeita kastumasta ruohikossa. Koska satulassa istutaan pitkään, housujen tulee olla kunnolla sisäänajetut. Hanskatkin tahtovat kastua, joten varahanskoja pitää olla mukana. Ja uimapuku tarvitaan ehdottomasti! Energiapatukat ovat hyviä välipaloja, vaikka päivän mittaan syödään tauoilla aamiaispöydästä mukaan tehtyjä eväitä. Patukan voi syödä helposti vauhdissakin.

Naru piteli hevosia

Tauoilla tehtiin ohuen kelattavan narun avulla tilapäisaitaus, jossa aidantolpan virkaa toimittavat ihmiset. Hevoset kunnioittivat ohutta narua ja pysyivät hyvin koossa taukojen ajan. Kun jatkettiin matkaa, oli tärkeää että naru vedettiin takaisin kelaan hevosten edestä niin että hevoset päästettiin ulos ikään kuin portista.

Eturatsastajat pitivät reitillä yllä vauhtia ja heidän takanaan tulivat taakka- ja irtuhevoset. Takaratsastajat pitivät huolta siitä että irtuhevoset pysyivät mukana. He eivät saa painostaa hevosia liikaa, väliä on pidettävä vähintään parin hevosenmitan verran. Jos joku hevosista lähti omille teilleen, oppaat hakivat sen takaisin. Taakkahevosia ei saanut päästää piehtaroimaan, vaan ne hätistettiin nopeasti huutamalla ylös.

Toinen yö vietettiin Grunnavikissä majatalossa. Me kaikki kahdeksan asiakasta nukuimme samassa huoneessa. Illallinen oli aivan upea, kuten kaikki reissun ruuat. Pääruoat olivat yleensä kalaa tai lammasta eri muodoissa. Aamuisin syötiin puuroa ja välillä tarjolla oli islantilaisia perinneruokia,

↓ Hevoset on aina kengitetty, kun niillä lähdetään maastoon. Kenkiin oli hitsattu vähän vahviketta, etteivät ne kulu niin nopeasti kivisissä maastoissa. Muutaman kerran hevonen polkaisi kengän irti ja irtokenkä lyötiin kiinni islantilaiseen tyyliin toisen pitäessä jalkaa ylhäällä.

Reittimme kulki ylös ja alas jyrkkiä mäkii.

Taakkahevosten pakkaukset punnittiin tarkoin samanpainoisiksi ja niiden kiinnitykset tarkistettiin monta kertaa päivässä.

kuten veripalttua tai skyria. Leipänä oli paikallista ohutta rieskaa ja usein saimme myös maukkaita pannukakkuja.

Loukkaantunut opas jäi maastoon

Kolmantena päivänä ratsastimme vuonon rantaa ja välillä merta pitkin. Nousimme penkereelle ja jostakin juoksi naali suoraan oppaamme Þórðurin hevosen jalkoihin. Hevonen kavahti, Þórður putosi ja loukkausi itsensä pahasti. Hän kamppaili vielä ylös seuraavan jyrkän nousun, mutta kun pysähdyimme tauolle tunturijärven rantaan, hän totesi ettei pysty jatkamaan.

Islannissa on hyvin toimiva pelastuspalvelu, joka perustuu vapaaehtoisuuteen. Þórður soitti satelliittipuhelimella pelas-

tuspalveluun, mutta sieltä ei voitu lähettää helikopteria huonon sään takia. Pelastusväki tuli vuononpohjukkaan veneellä ja nouti Þórðurin maastosta puolen yön maissa. Me jouduimme jatkamaan matkaa ja jättämään Þórðurin maastoon. Tuntui tosi pahalta jättää loukkaantunut mies yksin erämaahan huonossa kelissä, mutta Þórður ei vaikuttanut vähääkään huolestuneelta ja vakuutti selviävänsä vallan mainiosti. Jätimme hänelle toki ruokaa ja vettä ja käärimme hänet oranssiin huomioväriiseen bivy-makuupussiin. Aamuyöstä hän oli päässyt sairaalaan Ísaförðuriin, jossa todettiin, että reisilihaks oli repeytynyt pahasti. Seuraavaksi viikoksi suunniteltu uuden reitin etsintäreissu peruuntui ikävällä tavalla.

Meillä oli enää tunnin matka seuraavaan majapaikkaan ja etenimme apeissa tun-

nelmissä. Itse ratsastus oli kuitenkin yksi elämäni parhaista kokemuksista. Ylitimme suistoalueen, jossa oli paljon puroja ja jokia. Etenimme täyttä laukkaa ja hevoset hyppäsivät jokiin ja purojen yli epäröimättä. Tässä vaiheessa olin jo oppinut luottamaan hevoosiin täysin ja nautin reilusta menosta.

Seuraavana yönä meidän oli tarkoitus yöpyä teltassa, mutta koska keli oli edelleen huono, Óttar kävi kysymässä meille majapaikan lähellä olleesta valtavasta hirsitalosta, joka osoittautui kolmen sukupolven yhteiseksi kesämökiksi. Isäntäväki oli tosi ystävällistä ja majoitti meidät muutta mutkitta talon isolle vintille. Kuivattelimme, söimme Þórðurin vaimon Dunan evääksi valmista-maa savulammasta ja perunasalaattia. Uni maistui. Aamulla Óttar sai yhteyden Þórðuriin ja kertoi, että hänellä oli kaikki hyvin,

Hevoset etenivät pääosan hyvässä järjestyksessä maastossa.

Ohitimme muun muassa henkipaton haudan. Rikolliset ajettiin muinoin erityysiin erämaahan.

Kohteliaat gentlemannit, oppaamme Trausti ja Öttar hoitivat työnsä kympin arvoisesti. Öttar on siviiliammattil- taan Islannin erikoisjoukkojen poliisi ja Trausti insinööri, jonka intohimona on lentäminen.

Jäätiköllä ratsastaessa tuli epätodellinen olo. Pilvetkin näyttivät täällä toisenlaisilta.

joten oli helppoa lähteä seuraavalle etapille.

Päivämatka oli nyt lyhyempi, ylitimme tunturin ja saavuimme Reykjaþfjörðurin retkeilyalueelle vuonon rantoja seuraillen. Vietimme siellä vapaapäivän, jonka aikana retkeilimme vuonon rannalla. Rantaan ajautuu valtavasti ajopuuta ja alueella on todella paljon monenlaisia lintuja. Reykjaþfjörðurissa oli myös ehkä maailman ihanin lämmin uima-allas, jossa vietimme aikaa tuntitolkul-

la. Päivän aikana oppaamme Óttarin avuksi saapui laivan kyydissä Trausti, joka oli ollut kanssamme myös ensimmäisenä ratsastuspäivänä. Oli mukavaa, kun mukana oli taas kaksi taitavaa opasta.

Syntymäpäiväjuhlat

Seuraavana päivänä sattui olemaan syntymäpäiväni. Kävimme aamu-uinnilla Ritvan

kanssa ja aamiaisella saksalaiset vaeltajat ja islantilainen isäntäväki yllättivät minut laulamalla. Tarja-siskoni ja Ritva olivat juoneet kunnan yllätyksen: talon emännät Elín ja Steinunn olivat leiponeet meille kaikille kuppikakut. Harvoin olen ollut yhtä yhtä liikuttunut!

Vaelsimme päivän aikana Drangavikiin, jossa yövyimme kotamallisessa teltassa. Maasto oli todella vaihtelevaa ja kaunista. Trausti rakensi nuotion kivien väliin ja valmisti lampankoiven ja uuniperunoita. Parasta ikinä! Keräsimme ajopuuta rannalta nuotiotarpeiksi ja uteliaat hylkeet nostivat päänsä aallokosta touhujamme ihmettelemään. Illan päätteeksi kävelimme läheiselle joelle, jonka syvänteessä oli lämmin lähde. Istuin vielä pitkään rannalla ihailemassa maisemaa ja kuuntelemassa aaltojen ääntä. Heinäkuussa Islannissa on yhtä valoisaa yöllä kuin Lapissa.

Jäätikön yli

Viimeisenä päivänä ratsastimme takaisin kotitalalle Laugarholtiin jäätikön yli. Nousimme ylös tunturin rinnettä, jossa talutimme hevosia. Kaikki olivat pukeutuneet lämpimästi jäätikköolosuhteita ajatellen, ja nousussa tuli todella kuuma. Tauolla tuli kiire vähentää vaatetusta. Aurinko paistoi kirkkaalta taivaalta ja lumen heijastamana vaikutus oli niin voimakas, että naama paloi. Nyt olisi tarvittu kunnan suojakertoimia! Meillä oli todella hyvä onni sään suhteen, sillä yhtä hyvin näkyvyys olisi voinut olla todella huono.

Lumi oli vähän saman oloista kuin huhtimaaliskuussa Suomen Lapissa, melko tamp- paantunutta ja jokseenkin pitävää. Jäätiköllä pitää varoa railoja ja seurata tarkasti oppaiden jälkiä. Jäätikköosuus oli noin kahdeksan kilometriä pitkä ja aivan upea kokemus, olo oli kuin taivaan katolla. Tuntui todella oudolta ratsastaa lumessa askeltietä keskellä kesää.

Kun tulimme alas jäätiköltä, oli edessä enää lyhyt matka kotitalalle. Viimeinen alamäki oli todella jyrkkä ja vaikeakulkuinen. Ylitimme vielä jäätikköjoen ja se piti ylittää tarkoin oppaan ohjeiden mukaan. Virtavien, jääkylmi- en jäätikköjokien kanssa ei ole leikkimistä ja saimme ohjeeksi pitää jalustimet jalassa.

Osa hevosista lähti laaksossa täyttä laukkaa kotia kohden, mutta minulla oli allani upea luottoratsu Askur, joka oli sitä mieltä, että ehtii sitä perille vähän rauhallisemminkin. Tulimme perässä rauhallista, nautittavaa tölttiä.

Viimeisenä iltana nautimme naapurin uima-altaan lämmöstä ja söimme maittavan aterian. Aamulla isännät kuljettivat meidät takaisin Reykjavikiin ja pysähdyimme matkan varrella katselemaan nähtävyyksiä.

Olen itse vetänyt vaelluksia Lapissa alun toistakymmentä vuotta, mutta tämä reissu oli

Autiotalo vuonon rannalla.

Yhtenä yönä majoituimme tällaisessa hirsihuvilassa, joka oli kolmen sukupolven kesämökki.

Maisema muistutti aina välillä käsivarren Lappia.

minulle aivan mieletön kokemus. Luonto on todella vaikuttava ja sitä ei lakkaa hämmästelemästä. Ruoka on hyvää, ihmiset mukavia mutta ennen kaikkia matkasta teki ainutkertaisen hevoset. Ne olivat uskomattoman tasapainoisia ja sovittivat askellajinsa ja vauhdin maaston mukaan. Hyvissä paikoissa mentiin tölttiä, huonommissa ravia ja milloin mitäkin. Oli helppo ymmärtää Þórðurin lause ”Tämä maa on muokannut hevoset tällaisiksi”.

Svaðilfari-vaellustalli järjestää tällaisen vaelluksen vain kerran tai kaksi kesässä ja olosuhteiden takia ryhmäkoko on pieni. Reitti sopii vain kokeneille ratsastajille, jotka eivät säikähdä todella huonoa säätä. Reissussa on jyrkkiä nousuja ja laskuja, jotka osin tehdään kävellen eli hyvä fyysinen kunto on välttämätön. Meidän ryhmäsämme kaikki olivat kokeneita ratsastajia, joten pystyimme etene- mään vauhdikkaastikin. Oppaat olivat uskomattoman hyviä asia- kaspalvelijoita ja hevosenkäsittelijöitä. Oli hienoa nähdä, millainen tunneside heillä oli hevosiin. Hevosia kohdeltiin arvostavasti ja rauhallisesti.☺